

**V Krajowa Konferencja
Naukowo-Szkoleniowa**

Socjologia medycyny
Promocja zdrowia
Wellbeing

WYKŁAD INAUGURACYJNY:

Od paradygmatu wellness do kultury dobrostanu - 10 lat doświadczeń

Ewa Stelmasiak

The Wellness Institute, autorka bestselleru „Lider dobrostanu. Jak tworzyć wspierającą kulturę pracy w hybrydowym świecie”

Po transformacji systemowej w Polsce i długoletnim zainteresowaniu zagranicznych inwestorów dobrą relacją jakości i ceny pracy dostarczanej przez polskich pracowników, dobrostan organizacyjny na stałe zapisał się w krajobrazie biznesowym dopiero w wyniku wyzwań związanych z pandemią. Choć liderzy organizacji na własnej skórze odczuwają potrzebę dobrostanu, w wielu firmach ma on charakter eventowo-happeningowy służąc jako plaster na pozostające w ukryciu niezdrowe praktyki zarządcze. Wykład będzie stanowił podsumowanie 10 lat prowadzenia działań w zakresie wellness / wellbeing na polskim rynku i dotyczył następujących zagadnień:

- Jak historycznie i praktycznie ewoluowało pojęcie wellbeingu?
- Jak dobrostan w pracy wpisuje się w strategię maksymalizacji zysku?
- Jakie czynniki wpłynęły na rozwój dobrostanu organizacyjnego w Polsce?
- Na czym polega pięć podejść do dobrostanu?
- Co dziś udaje się w organizacjach, jakie są wyzwania i dalsze kroki?

Ewa Stelmasiak – konsultantka i trenerka ds. kultury i przywództwa dobrostanu, autorka książki pt. *Lider dobrostanu. Jak tworzyć wspierającą kulturę pracy w hybrydowym świecie*. Prowadzi butikową firmę doradczo-szkoleniową WellCulture Institute (zał. 2012). Tworzy strategie well-being, prowadzi warsztaty i webinaria, głównie dla dużych firm. Prelegentka zapraszana na polskie i światowe konferencje branżowe, zarówno biznesowe, medyczne, jak i naukowe. Zasiada w radzie doradczej globalnej organizacji International Association for Worksite Health Promotion (IAWHP). Ukończyła uniwersytety w Polsce i Stanach Zjednoczonych. Autorka kilku naukowych publikacji, obecna w mediach

biznesowych, informacyjnych i lifestylowych. Ceni wielokulturowość, interdyscyplinarność oraz dialog między biznesem i nauką. Więcej informacji: <https://wellnessinstitute.pl/zalozycielka>

Czy epidemia COVID-19 i kryzysy społeczne zmieniły koncepcje „healthy ageing” i „successful ageing” z perspektywy jakości życia osób starszych?

prof. dr hab. Beata Tobiasz-Adamczyk

Zakład Socjologii Medycyny Katedry Epidemiologii i Medycyny Zapobiegawczej, Uniwersytet Jagielloński - Collegium Medicum, Kraków

W ostatnich dekadach XX i dwóch pierwszych XXI wieku zaznaczył się wyraźny trend zmierzający do podnoszenia jakości życia osób starszych poprzez działania na rzecz zdrowego i pełnego sukcesów starzenia się (*healthy i successful ageing*), zgodnie z wielowymiarową koncepcją zdrowia. Szczególną rolę przypisuje się więziom społecznym, sieciom relacji społecznych, walce z poczuciem samotności i dezintegracji społecznej. Ostatnie badania ogólnopolskie (POLSENIOR2 - 2018-2019) pokazały, że blisko 60% badanych w wieku 65 lat i+ oceniało swoją jakość życia jako dobrą, a 13,7% jako bardzo dobrą, jakkolwiek te pozytywne oceny znacząco zmniejszały się wraz z wiekiem i były zróżnicowane w zależności od płci, poziomu wykształcenia i miejsca zamieszkania. Podkreślić należy, że istotne znaczenie na ogólną ocenę jakości życia miały dla badanych poczucie niezależności, możliwość podejmowania samodzielnie decyzji, realizowanie dalszych planów życiowych oraz mocne więzi społeczne oparte o przyjaźń. Pandemia COVID-19, restrykcje społeczne z nią związane i ich konsekwencje stawiają otwartym pytanie o zmiany w jakości życia osób starszych, szczególnie tych, które przeżyły COVID-19, utraciły bliskie osoby, w związku z czym ich sieć relacji społecznych uległa znacznemu ograniczeniu, doświadczyły samotności, traumy i izolacji społecznej, nie mogły również liczyć na adekwatną do ich stanu zdrowia opiekę zdrowotną.

Fot. Anna Wojnar

prof. dr hab. Beata Tobiasz-Adamczyk, socjolog medycyny, od wielu lat związana z Zakładem Socjologii Medycyny Katedry Epidemiologii i Medycyny Zapobiegawczej Uniwersytetu Jagiellońskiego - Collegium Medicum. Obecnie Jej główne zainteresowania koncentrują się na różnych aspektach socjologii starzenia się takich jak: społeczne determinanty zdrowego starzenia się (*healthy ageing*), różnic w jakości życia pomiędzy kobietami a mężczyznami, ze szczególnym uwzględnieniem roli sieci społecznych i wsparcia społecznego oraz szeroko rozumiana przemoc wobec osób starszych (w tym zaniedbanie i samozaniedbanie). Uczestniczy także w długofalowych badaniach nad społecznymi uwarunkowaniami ryzyka zgonu osób starszych, w tym w okresie pandemii COVID-19. Publikowane prace są oparte o wyniki z międzynarodowych i krajowych programów badawczych, poświęconych tematyce roli czynników społecznych warunkujących stan zdrowia m.in. *Breaking the Taboo, Health pro Elderly, Courage In Europe, Ageing Trajectories of Health: Logitudinal Opportunities and Synergies* - ATHLOS. Drugim obszarem Jej zainteresowań jest socjologia choroby, tak w wymiarze teoretycznym jak i w odniesieniu do badań analizujących zachowania w chorobie i jakość życia chorych po przebytych leczeniu.

W poszukiwaniu rezonansu w pracy - o dobrostanie zawodowym polskich terapeutów

dr hab. Justyna Klingemann

Zakład Badań nad Alkoholizmem i Toksykomaniami/Zakład Zdrowia Publicznego, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa

W referacie omówione zostaną wyniki ogólnopolskiego badania DOBROSTAN 2021-2022, którego celem była identyfikacja indywidualnych oraz organizacyjnych uwarunkowań wypalenia zawodowego u specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień oraz charakterystyka zasobów indywidualnych oraz organizacyjnych, które zwiększają ich dobrostan zawodowy. Wyniki badania zaprezentowane zostaną w kontekście - zbudowanej na gruncie socjologii relacyjnej - teorii rezonansu Harmuta Rosy. Szczegółowe informacje dotyczące treści referatu zostaną podane w późniejszym terminie.

Justyna Klingemann - socjolożka zdrowia i medycyny, kierowniczka Zakładu Badań nad Alkoholizmem i Toksykomaniami oraz Zakładu Zdrowia Publicznego Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. W swojej pracy naukowej zajmuje się zagadnieniami z zakresu socjologii zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień: organizacją, dostępnością i efektywnością systemów leczenia oraz psychospołecznymi warunkami pracy w lecznictwie, społecznymi czynnikami wspomagającymi proces zdrowienia, zagadnieniami etycznymi związanymi z przebiegiem leczenia, wykorzystaniem nowych technologii w zdrowiu, przeciwdziałaniem stygmatyzacji. Specjalizuje się w metodologii

jakościowej. Członkini Zespołu do spraw opracowania reformy systemu leczenia uzależnień, powołanego Zarządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2021 roku (2021-2023). Prezydent Towarzystwa Naukowego The Kettel Bruun Society for Social and Epidemiological Research on Alcohol (2021-2023). Członkini Zespołu ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym KCPU (2022-2024), Członkini Zespołu Doradców Dyrektora PARPA ds. lecznictwa odwykowego (2014-2021).

Doświadczenia osób LGBTQIA a dobrostan psychiczny w Polsce

dr Mikołaj Winiewski

Centrum Badań nad Uprzedzeniami, Wydział Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego

W literaturze przedmiotu określa się specyficzne doświadczenia stygmatyzowanych grup mianem stresu mniejszościowego (Meyer, 2003). Wyniki wielu badań nad mniejszościami seksualnymi pokazują, że doświadczenia takie jak wykluczenie, przemoc i dyskryminacja są w znacznym stopniu odpowiedzialne za gorszy stan zdrowia fizycznego i psychicznego osób pochodzących z tych mniejszości. Na podstawie wyników dwóch fal największego polskiego badania mniejszości LGBT+ za lata 2015-16 i 2019-20 przedstawię skalę i różnorodność doświadczeń osób LGBT+ w Polsce oraz to, w jaki sposób przekładają się one na dobrostan. Używając stresu mniejszościowego jako ram teoretycznych, pokażę procesy wewnętrzne i zewnętrzne związane ze specyficznymi dla osób LGBT+ stresorami oraz czynniki chroniące przed stresem.

Mikołaj Winiewski, adiunkt w Centrum Badań nad Uprzedzeniami na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego, Affiliate assistant professor na Uniwersytecie Delaware, Członek Instytutu Studiów Społecznych, Uniwersytetu Warszawskiego. Główne pola zainteresowań to zagadnienia związane z przemocą kolektywną, szeroko rozumiana psychologia stosunków międzygrupowych, antysemityzm oraz zagadnienia związane z metodologią badań i pomiarem zmiennych psychologicznych.

Współpracował przy projektach badawczych z organizacjami rządowymi i pozarządowymi, których celem było diagnozowanie uprzedzeń, m.in. projekt dotyczący psychologicznych konsekwencji przestępstw z nienawiści z Biurem Rzecznika Praw Człowieka, badania nad akceptacją mowy nienawiści w polskim społeczeństwie wraz z Fundacją Stefana Batorego oraz sytuacją społeczną osób LGBT z Kampanią Przeciwko Homofobii (KPH).

ORGANIZATORZY

FUNDACJA
KREATYWNIE
DLA ZDROWIA

Sekcja Sociologii Zdrowia i Medycyny
Polskiego Towarzystwa Socjologicznego

PATRONAT HONOROWY

**DOLNY
ŚLĄSK**

PATRONAT HONOROWY MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO CZARNEGO PRZYBYLSKIEGO

Patronat Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych
Urzędu Miejskiego Wrocławia

**POLSKIE
TOWARZYSTWO
SOCJOLOGICZNE**

PATRONAT MEDIALNY

MISCELLANEA
ANTI-TROPOLOGICA ET SOCIOLOGICA

ALCOHOLISM & DRUG ADDICTION
ALKOHOLIZM I NARKOMANIA

